

STEM

SGP

**Bijbels genormeerde politiek
DAT HEEFT TOEKOMST**

**Verkiezingsprogramma
SGP Harderwijk - Hierden**

**2022
2026**

Inhoud

Van het bestuur	3		
1. DAT HEEFT TOEKOMST	4	8. De leefomgeving Harderwijk/Hierden	14
2. Bijbels genormeerd	5	8-1. Een gevarieerde omgeving	14
3. De samenleving verandert steeds sneller	6	8-2. Een duurzaam ingerichte samenleving	15
4. Woonomgeving van Harderwijkers en Hierdenaren	7	8-3. Een veilige omgeving	16
5. Hoe Harderwijkers en Hierdenaren verantwoord samen wonen	9	8-4. Een gezonde omgeving	17
6. Behoud Hierdense Boerenerven met woon- en bedrijfsmogelijkheden	10	9. Lokale economie	18
7. Zorg voor alle leeftijden	11	9-1. Tijd voor werken en rusten	18
7-1. De eerste opvang	11	9-2. Zorg voor de middenstand	18
7-2. Educatie	11	10. Recreëren	19
7-3. De senioren	12	10-1. Ontspanning en evenementen	19
7-4. Het vangnet	12	10-2. Sport	20
7-5. Het vangnet voor de jeugd	13	11. De bereikbaarheid	21
7-6. 'Dit trek ik niet'-vangnet	13	11-1. Problematiek A28	21
		11-2. Binnen de bebouwde kom	21
		11-3. De fiets	21
		11-4. Veiligheid	22
		11-5. Financiën	22
		12. De SGP doet wederom mee	24
		Kieslijst	
		SGP Harderwijk - Hierden	25

Bijbels genormeerde politiek

DAT HEEFT TOEKOMST

De SGP Harderwijk - Hierden staat voor politiek die gebaseerd is op wat God ons in Zijn heilig Woord heeft gegeven. Aan een samenleving die de christelijke normen en waarden in acht neemt, wil God Zijn zegen verbinden.

Vanuit dit gegeven presenteren wij ons verkiezingsprogramma en de kieslijst van de SGP Harderwijk - Hierden voor de komende raadsperiode 2022 - 2026.

In de bijna afgelopen raadsperiode mochten we weer meedoen en hebben we bewezen dat we bestaansrecht hebben. Dit niet alleen in het getuigen tegen beslissingen die principieel gezien niet in het belang van onze lokale samenleving werden genomen.

Nee, in tal van zaken hebben we pragmatisch mee kunnen denken en ook zaken mogen inbrengen en meestemmen in die van waarde zijn voor alle inwoners van Harderwijk en Hierden. We noemen als voorbeeld de mogelijkheden van behoud historische Boerenerven.

Hier komen tal van zaken samen, zoals o.a. bevordering van levensloopbestendig wonen, mogelijkheden voor kleine bedrijfsvoering, opzet zorgboerderij, mogelijkheden Bed en Breakfast, Opzet Knarrenhof, etc. Met het in gebruik nemen van het inspiratieboek als basis worden drie historische Boerenerven als piloterven verder ontwikkeld. Daar hopen we in de volgende periode mee verder te mogen gaan.

Verder kunt u op onze website www.harderwijkhierden.sgp.nl onze speerpunten raadplegen, waarmee wij u hopen te overtuigen om te kiezen voor bijbels genormeerde politiek, want:

DAT HEEFT TOEKOMST.

Met vriendelijke groet,

Bestuur en fractie SGP Harderwijk - Hierden

1.

DAT HEEFT TOEKOMST

De Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) in Harderwijk - Hierden doet D.V. in 2022 weer mee aan de verkiezingen.

De SGP is overtuigd dat **'DAT HEEFT TOEKOMST'** Bijbels genormeerde politiek is die de landelijke, provinciale en zeker ook de lokale politiek dient te domineren. Met inachtneming van het genoemde hadden veel beslissingen in de afgelopen raad onze instemming. In andere beslissingen konden we niet meegaan. Daarvoor waren praktische, maar meestal principiële motieven de redenen. Waar het kon hebben we verantwoordelijkheid genomen.

- ▶ De SGP doet weer mee aan de verkiezingen.
- ▶ Natuurlijk heeft de SGP bepaalde opvattingen over ontwikkelingen in het verleden en het heden.

Daarbij zijn zaken die wij graag anders willen hebben. Waar mogelijk zullen wij opnieuw proberen naar onze inzichten te veranderen. Dat zal altijd gebeuren met inachtneming van de al vastgelegde wetten en plaatselijke verordeningen, maar bovenal met een Bijbelse toetsing.

- ▶ De SGP wil blijven meedoen. Dat betekent vanuit een positieve, constructieve grondhouding.

**De SGP wil
blijven meedoen,
vanuit een
positieve,
constructieve
grondhouding**

2.

Bijbels genormeerd

- ▶ Voor de SGP staat de verhouding tot God, onze Schepper en Onderhouder centraal. Daaruit volgt de visie dat de overheid Zijn dienaar is, de burger ten goede. De overheid dient haar regelgeving af te leiden van Bijbelse waarden en normen. Zij moet zoeken naar wat - met die uitgangspunten - goed is voor de burger.

Wij mensen gaan van nature onze eigen weg, zonder God en Zijn heilzame geboden. Dat betekent: geen Bijbelse waarden en normen, maar persoonlijke vrijheid, met volledige zelfbeschikking als uiterste consequentie. Echte vrijheid wordt juist daar gevonden waar we ons laten leiden door de normen die onze wijze Schepper heeft gegeven.

Hierboven staat heel bewust: wij mensen gaan van nature onze eigen weg. Daarom hecht de SGP aan het verwoorden van haar visie in een verkiezingsprogramma. Aan het programma mag u ons houden.

Wie ervan uitgaat dat lokale politiek alleen maar over praktische zaken gaat, vergist zich. De invulling van heel veel praktische zaken wordt afgeleid van een visie. Haar visie zal duidelijk zijn: Bijbels gebonden politiek met als slogan **DAT HEEFT TOEKOMST.**

- ▶ De SGP is zich ervan bewust dat politiek altijd gepaard gaat met uitwisselen en delen van idealen. Bij de SGP ligt de grens bij alle principiële niet op te geven punten.
- ▶ Meedoen betekent voor de SGP vanuit een bepaalde visie werken aan de samenleving van Harderwijk en Hierden.
- ▶ Meedoen betekent voor de SGP dat haar vertegenwoordigers zich dienen te houden aan het gepresenteerde programma.
- ▶ Meedoen betekent voor de SGP respect opbrengen voor degenen die op een andere wijze de samenleving willen 'invullen'.
- ▶ Meedoen betekent voor de SGP zich inzetten voor bevordering van de zondagsrust.
- ▶ Meedoen betekent voor de SGP anderen proberen te overtuigen dat haar Bijbels gemotiveerde uitgangspunten en ideeën de moeite waard zijn.

3.

De samenleving verandert steeds sneller

Dat wij ons in een sterk veranderende samenleving bevinden, zal eenieder met ons eens zijn. Dit blijkt ook uit de volgende punten.

- ▶ Het belangrijkste punt is wel de sterke toename van een seculiere samenleving.
  - ▶ Tot in de tweede helft van de vorige eeuw vormden politieke partijen samen met gelijkgestemde organisaties een zogenaamde 'zuil'. Dat is nu vrijwel niet meer zo. Gevolg is dat de kiezer steeds makkelijker en vaker kiest voor een andere partij.
  - ▶ De burger is veel breder geïnformeerd dan een à twee generaties terug.
  - ▶ De snelheid van veranderingen is zo hoog dat vier jaar voor een aantal praktische ontwikkelingen al heel lang is.
  - ▶ De burger heeft veel meer mogelijkheden (sociale media) om meningen op te pikken en te ventileren.
  - ▶ De SGP is door deze ontwikkelingen overtuigd van de noodzaak tot voortdurende communicatie met en naar de burgers. Zij zet zich in voor wijkspreekuren, maar zal ook via sociale media haar mening en commentaar geven.
  - ▶ Zij bepleit een optimaal in te zetten afdeling voorlichting van de gemeente die beleidsvoornemens en -resultaten toelicht. Dit om meerdere interpretaties van gepresenteerd beleid te voorkomen.
  - ▶ Het ingezette beleid voor goed burgerschap en wijkgericht werken moet doorgezet worden. Het vraagt ook van onze partij 'er te zijn.'
- Het gemeentebestuur speelt daar ook op in en zoekt gericht contact met de samenleving en houdt daarbij scherp in beeld wat privaat kan en/of moet en wat de publieke taak is. De SGP is van mening dat de overheid niet op voorhand moet overnemen wat de burger zelf kan aanpakken.
- ▶ Het gemeentebestuur is er voor de hele samenleving: algemeen belang gaat in het algemeen boven individueel belang.
  - ▶ Het gemeentebestuur moet daarom gericht zijn op het verbinden van diverse initiatieven, belangen en groepen die in de samenleving leven. De SGP is zich ervan bewust dat hier spanning optreedt met de door haar gehanteerde principiële uitgangspunten. Zij zal dan een gemotiveerde stem uitbrengen.
  - ▶ Een korte afstand tussen burger en gekozenen moet een zwaarwegende factor zijn. Wat betreft de volksvertegenwoordiging (de Raad) en het bestuur (B&W) is schaalvergroting in de zin van gemeentelijke herindeling niet gewenst. Dat heeft alles te maken met de sfeer/eigenheid van de gemeenschap die men dient. Op de Veluwe speelt dat sterk; in Harderwijk en Hierden speelt dat sterk.
  - ▶ Als centrumgemeente werkt Harderwijk behoedzaam samen met de andere gemeenten op de Noord-Veluwe.
  - ▶ De SGP vindt dat op het terrein van beleidsondersteuning en uitvoering wel schaalvergroting/specialisatie mogelijk is door samenwerking met andere gemeenten. Bij het aangaan van bestuurlijke samenwerking - bijvoorbeeld bij regiovorming - dient de verantwoording aan de eigen raad goed beschreven te zijn.
  - ▶ Het hierboven genoemde laat onverlet dat de kennis van specifieke behoeften/ontwikkelingen in de organisatie van de gemeente Harderwijk, geborgd moet blijven.

4.

Woonomgeving van Harderwijkers en Hierdenaren

Mensen en hun omgeving.

Voor de SGP is die omgeving een deel van de schepping van God. De mens heeft de opdracht die te bebouwen (ontwikkelen), maar ook te bewaren. Daarbij dient bedacht te worden dat Nederland een zeer dicht bevolkt land is. Hoe dichter bevolkt, hoe sterker individuele- en groepsbelangen verstrengeld raken. Ook: hoe moeilijker het wordt te ontwikkelen en te bewaren.

Onze omgeving is een geheel. Ons huis, de straat, het park en nog veel meer elementen vormen de wijk. De wijk hoort bij de stad. De stad Harderwijk vormt samen met het dorp Hierden de gemeente. De gemeente Harderwijk is een van de poorten van de Veluwe, op zich weer een

**De mens heeft
de opdracht
de schepping
van God
te bebouwen,
maar ook
te bewaren**

deel van Gelderland. Dat beeld is verder uit te werken.

- ▶ Lokale politiek is primair gericht op de eigen gemeente. De ontwikkeling daarvan staat in wisselwerking met de directe omgeving, maar heeft soms ook te maken met zelfs wereldwijde aspecten, zoals het klimaat. De SGP vindt dat bij de beleidstoelichting aandacht moet worden besteed aan het waarom en de effecten van die wederzijdse beïnvloeding.

De SGP stelt vast dat zij in deze periode de laatste uitwerking en invoering van de nieuwe Omgevingswet zal volgen.

Mensen wonen, werken en recreëren in samenhang met elkaar en met hun omgeving. In de politiek hebben wij de opdracht onze omgeving te ontwikkelen en te bewaren. De SGP vindt de Omgevingsvisie daarbij een goed instrument.

- ▶ Bij de verdere uitwerking wordt rekening gehouden met – wat wij noemen – de energietransitie naar duurzame energie. Er moet aandacht zijn voor nieuwe regelgeving en veranderende procedures.
- ▶ Een van die belangen is diversiteit van bouw in grotere projecten. De prioriteit zal meer moeten liggen op de ontwikkeling van woningen met een lage en middelhoge huur en goedkope woningen voor starters en minder op koopwoningen in het midden- en hogere segment, om een mix van doelgroepen sterk te waarborgen.

De kracht van de Omgevingsvisie is dat alle beleidsterreinen op het gebied van ruimtelijke ordening bij elkaar zijn gebracht.

- ▶ De SGP vindt het een goede zaak dat ruimtelijke problemen niet meer 'verkokerd' worden aangepakt. Een integrale benadering heeft echter het

gevaar in zich dat belangen/trends domineren. Daarom moet het beleid voor alle partijen transparant zijn.

- ▶ Een grote uitdaging zal zijn om de gemeentelijke organisatie anders om te leren gaan met de wensen van de publieke aanvrager. Immers, het zal niet meer een toetsing zijn aan de starre regelgeving, maar meedenken en oplossingsgericht zoeken naar de uiterste mogelijkheden en wensen van de aanvrager en die te kunnen honoreren. Bij de verdere uitwerking van de bestemmingsplannen voor Harderwijk binnen de (provinciale) omgevingsvisie moet blijvende aandacht zijn voor het breed toegankelijk zijn van de tekst.

Zoals gezegd: voor de SGP is 'bouwen en bewaren' een kwestie van een opdracht. Het heeft alles te maken met het in cultuur brengen van deze schepping. Dat moet op zo'n wijze, dat de mens in zijn overmoed of hebberigheid niet meer neemt dan hij nodig heeft. De SGP hanteert hiervoor de term rentmeesterschap. Daarin ligt een

verantwoordingsrelatie, voor ons een relatie tot God. Je vernielt geen dingen van iemand die je het beheer in handen heeft gegeven.

De mens leeft in netwerk van relaties. Wat je (niet) doet, heeft effect op je omgeving. Rentmeesterschap houdt ook verantwoording afleggen naar de medemens.

- ▶ De SGP zet zich in voor verantwoord rentmeesterschap.
- ▶ Dat is niet alleen een kwestie van wetenschap en techniek, maar ook van mentaliteitsverandering.
- ▶ Die verandering komt mede tot stand door gerichte uitleg en educatie. De overheid speelt daarbij een rol, zij het dat het onderwijs zijn eigen invulling dient te geven.
- ▶ De gemeente dient op het gebied van rentmeesterschap een voorbeeldfunctie te hebben. Het 'eigen' (energie-) beleid moet gericht zijn op duurzaamheid.

5.

Hoe Harderwijkers en Hierdenaren verantwoord samen wonen

In de politiek gaat het niet alleen over 'waar mensen wonen', maar nog meer over hoe zij samen wonen. Voor de SGP is het uitgangspunt: een mens is geschapen om in relaties te leven. Er is, hoe dan ook, altijd communicatie (actie en reactie) met de omgeving. Wij spreken niet voor niets over een samenleving.

Voor de SGP is het klassieke huwelijk tussen man en vrouw de enige samenlevingseenheid waar de Heere Zijn zegen aan heeft verbonden (het gezin als hoeksteen van de samenleving). Binnen een

echtverbintenis tussen man en vrouw is, als het goed is, sprake van liefde en trouw. Daar begint, als er kinderen zijn, de vorming tot een nieuwe generatie staatsburgers, die verantwoord kunnen en willen meedoen in de samenleving.

De SGP realiseert zich dat het genoemde in toenemende mate verder afneemt en andere levensvormen steeds meer algemeen geaccepteerd worden. Als SGP staan wij pal achter de Bijbelse orde in dezen. Wel met de uitdrukkelijke boodschap dat op geen enkele wijze dit standpunt mag leiden tot discriminatie, achteruitstelling of minachting van onze medemens en of bepaalde groeperingen. Dit wordt door de SGP sterk veroordeeld en dient te worden tegengegaan. Immers, de hoogste vervulling van Gods wet is: God liefhebben boven alles en onze naast als jezelf. Dit in acht nemend kan zorgen voor een goede, verantwoorde en veilige samenleving.

6.

Behoud Hierdense Boerenerven met woon- en bedrijfsmogelijkheden

Een interessante ontwikkeling is het levensloopbestendig wonen en werken op alle historische Boerenerven. De SGP zal zich verder inzetten in de verruiming van regelgeving voor levensloopbestendig wonen en werken voor alle leeftijden.

Vanouds wordt de bebouwde omgeving in Hierden bepaald door een aantal monumentale boerderijen. Veel van deze panden zijn Rijksmonument, of gemeentelijk monument.

Rond een boerderij in bedrijf was of is altijd bedrijvigheid. Met het vervallen van het bedrijf, verdwijnt die bedrijvigheid. De SGP steunt pogingen om die bedrijvigheid terug te krijgen. Daarmee wordt ook een rem gezet op de ontvolking van het platteland. Zo mogelijk dienen authentieke boerenerven in stand gehouden te worden, dan wel weer teruggebouwd te worden.

- ▶ Een ontwikkeling van kleinere (woon-) units die met het hoofdgebouw het (boeren)erf intact houden, is te prefereren boven een ruimte-voor-ruimte-regeling die uitgevoerd wordt zonder rekening te houden met oorspronkelijke functie in het landschap.
- ▶ Initiatieven om niet alleen de gebouwen, maar ook de erven - weer - zo in te richten dat iets van de oude levendigheid langs Zuiderzeestraatweg en de nu veelal toeristische routes terugkomt, moeten gesteund/gefaciliteerd worden.

- ▶ De SGP steunt de gedachte dat erfbebouwing - schuren, hooiberg, stallen - achter de gevel omgebouwd kan worden tot bij voorbeeld starterswoningen, mantelzorgwoningen of kleine bedrijfjes. De gemeente dient dit soort initiatieven te steunen, maar wel onder de conditie dat het erf weer levendig wordt.

Als belangrijkste pijlers ziet de SGP in Hierden:

- ▶ De mantelzorgmogelijkheden in levensloopbestendige woningen door om- of verbouw en/of vervanging van bestaande opstallen.
- ▶ De mogelijkheden om een boerenerf in te richten als Knarrenhof.
- ▶ Het realiseren van een zorgboerderij met eigen faciliteiten op eigen erf.
- ▶ De ruimtelijke ontwikkeling van Hierden moet gericht zijn op woonmogelijkheden voor alle leeftijdsklassen. Zie hoofdstuk Boerenerven.
- ▶ In en rond de kern van het dorp zien we een goede ontwikkeling in het bouwen van kleinschalige woonclusters.
- ▶ In de dorpskern dienen een aantal basisvoorzieningen aanwezig te blijven, zoals school, buurtsuper, winkeltjes.
- ▶ Dit sluit ook aan bij het volgende hoofdstuk.

Bijkomende zeer belangrijke pijlers voor het dorp Hierden zijn:

- ▶ Het multifunctioneel karakter van het dorps huis dient verder uitgebouwd te worden. Zij vervult een belangrijke functie in het sociaal maatschappelijk leven van het dorp.
- ▶ Ook het zogenaamde zanglokaal komt steeds meer in beeld in het sociaal maatschappelijk leven van het dorp. Denk aan onderkomen voor Kunst na Arbeid en Hierdense zangkoren. Ook hier ziet de SGP hier een belangrijke stimulerende en faciliterende taak voor de gemeente.

7.

Zorg voor alle leeftijden

Een aantal onderwerpen vraagt aandacht, inzet en zorg van de overheid. Dat geldt voor wettelijke taken, maar ook dient zij alert te zijn op situaties die afwijken van normale patronen.

De SGP gaat daarbij uit van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van jongeren, ouders en de gemeenschap.

7-1. De eerste opvang

Ouders zijn de eerstverantwoordelijken bij het opgroeien en opvoeden van de kinderen. Kinderen moeten kind kunnen zijn en daarvoor kansen krijgen.

- ▶ De SGP vindt dat ten aanzien van kinderopvang en voor- en buitenschoolse opvang het belang van het zeer jonge kind centraal gesteld moet worden en niet dat van de ouders.
- ▶ Het Centrum voor Jeugd en Gezin dient laagdrempelig te zijn. Gezinnen worden ondersteund volgens het principe één gezin, één plan, één begeleider. Bij de vormgeving van de gedecentraliseerde jeugdzorg wordt rekening gehouden met de vraag naar identiteitsgebonden zorg.

7-2. Educatie

Zoals reeds opgemerkt, zijn de ouders de eerst verantwoordelijken. Vanuit een opvoedingsideaal wordt gezocht naar onderwijs. De vrijheid van onderwijs is daarom een grondwettelijk vastgelegd recht. De overheid schept de mogelijkheden om dat onderwijs te kunnen geven.

De SGP gaat uit van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van jongeren, ouders en de gemeenschap

Ieder kind heeft recht op passend onderwijs. De school is verantwoordelijk voor extra ondersteuning aan de leerlingen die dat nodig hebben. Voor leerlingen die een specifiek onderwijspakket nodig hebben, werken reguliere en speciale scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden.

- ▶ Ouders worden in staat gesteld hun kinderen (passend) onderwijs te laten volgen dat aansluit bij de gewenste identiteit.
- ▶ Het leerlingenvervoer dient adequaat geregeld te zijn. De gemeente stelt zich royaal op ten aanzien van de vraag om vervoer dat ingegeven wordt door levensbeschouwelijke motieven.

Ook voor het beleidsterrein 'Educatie' geldt: er gaat ontzaglijk veel goed. Er zijn echter kinderen die om de een of andere reden toch buiten het reguliere onderwijs terechtkomen.

- ▶ De SGP bepleit voorlichting over veiligheid, gezond gedrag, media-gebruik.

- ▶ De bibliotheek is belangrijk bij de overdracht van kennis en cultuur. Daarmee wordt persoonlijke vorming, ook van jonge bezoekers bevorderd. De SGP bepleit daarbij een Bijbels genormeerde overdracht. Dat komt tot uiting in de collectie.
- ▶ Bij het aanbod van internetprogramma's, etc. wordt gebruikgemaakt van filters en voor zeer jeugdigen tevens van een gebruikslimiet.

7-3. De senioren

Onze samenleving vergrijst. Daar hoort direct achteraan gezegd te worden: maar is gemiddeld ook gezonder dan pakweg vijftig jaar geleden.

- ▶ De SGP is van mening dat de overheid de participatie en veranderde woonbehoeften van ouderen in de samenleving moet stimuleren en faciliteren.

Ouderen moeten zo lang en zelfstandig mogelijk thuis kunnen wonen. De SGP vindt dat de gemeente een belangrijke regierol heeft om een goed en samenhangend pakket aan voorzieningen te realiseren en in stand te houden. Bij (verdere) ontwikkelingen in de wijk moet daarop tijdig ingespeeld worden. Ook wederom verwijzend naar de mogelijkheden op Boerenerven, maar ook op verouderde niet historische erven en woonruimten in het buitengebied.

7-4. Het vangnet

De overheid heeft in de visie van de SGP een taak om de zwakkeren in de samenleving te helpen. Die hulp bestaat uit zorg, ondersteuning en/of bescherming en dient gericht te zijn op het hervinden van de eigen verantwoordelijkheid. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) regelt zeer veel van deze steun.

- ▶ Ouderen dienen te worden gecompenseerd voor het gebruiksvriendelijk en -veilig maken van hun woning en de omgeving daarvan. Dit in relatie tot hun (mogelijke) zorgbehoefte.
- ▶ Ouderen die nu wonen in een bejaardenhuis dienen bij het opheffen, dan wel verbouwen naar minder appartementen, indien mogelijk gecompenseerd te worden met een 'eigen' woning. Denk hier ook aan de mogelijkheden van levensloopbestendig inrichten van Boerenerven en ruimten in het buitengebied.
- ▶ Voorop staat de ondersteuning door familie, kerk en maatschappelijke verbanden. De overheid werkt aanvullend.
- ▶ De zorgvrager moet zelf de hulp kunnen kiezen die bij hem past. Er dient ruimte en respect te zijn voor de levensovertuiging.
- ▶ Kiezen voor een persoonsgebonden of bijvoorbeeld een persoonsvolgend budget is mogelijk.
- ▶ Degene die de zogenaamde keukentafelgesprekken voert met mogelijke cliënten, moet in voorkomende gevallen snel en adequaat (kunnen) doorverwijzen naar het 'loket' voor meer specialistische hulp. Dat vereist een breed inzetbare deskundigheid.

De SGP koestert de hoge waarde aan inzet van vrijwilligers. Zij verdienen de waardering van de samenleving. Aangegaan vrijwilligerswerk is meestal niet vrijblijvend. Juist daarom is het van belang dat het, desgewenst, qua doelgroep en sfeer past bij hun levensovertuiging.

- ▶ De gemeente waardeert het individueel of in groepsverband uitgevoerde vrijwilligerswerk.
- ▶ Zo nodig doet de gemeente een beroep op kerkelijke of andere identiteitsgebonden hulpverlening, al dan niet georganiseerd.
- ▶ In geval een hulpverleningsorganisatie subsidie krijgt, dienen geen voorwaarden

gesteld te worden die de autonomie aantasten.

- ▶ Kerken en identiteitsgebonden hulpverleningsorganisaties dienen een plek te hebben in het lokale zorgnetwerk.

Een ingewikkelde samenleving heeft ook zijn negatieve kanten. Voor sommige burgers is hij te complex om zelfstandig te kunnen functioneren.

- ▶ Probleem voor de gemeente bij het in dienst nemen van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt is dat de bestekken die het werk betreffen geen langdurige werksituatie garanderen. De gemeente zoekt hiervoor een bestendigere oplossing.
- ▶ Re-integratieprojecten dienen praktijkgericht te zijn.

7-5. Het vangnet voor de jeugd

Een andere kwetsbare groep bestaat uit jeugdigen die in de problemen raken.

- ▶ Uitgangspunt blijft preventief beleid en ondersteuning in een vroeg stadium. Verder dat (zo mogelijk) een beroep moet worden gedaan op de jeugdige en zijn/haar ouders.
- ▶ Het Centrum voor Jeugd en Gezin of het (digitale) zorgloket heeft een spilfunctie in de Jeugdzorg. De gemeente zorgt ervoor dat het centrum in de breedte van de gemeente kan werken.

Als deze eerste benadering geen effect heeft, is een intensievere aanpak noodzakelijk.

- ▶ De hulp wordt zoveel mogelijk voortgezet in de eigen (levensbeschouwelijke) context van een jongere, eventueel in een pleeggezin, en zo weinig mogelijk in instellingen waarin jongeren langdurig verblijven.
- ▶ Kerken, scholen en andere maatschappelijke instellingen blijven

intensief betrokken bij de verdere uitwerking van het gemeentelijke beleid voor de Jeugdzorg.

- ▶ De SGP vindt dat de kwaliteit van de zorg niet onder druk mag komen te staan door de financiële mogelijkheden.

7-6. 'Dit trek ik niet'-vangnet

Ook volwassenen kunnen soms, om wat voor reden dan ook, het normale burgerschap niet aan. Zij gewinnen niet binnenshuis, leven buiten en gaan zwerven. Anderen verkeren in een financiële nood situatie. Dikwijls zijn kinderen daarvan mede de dupe.

- ▶ De SGP stelt vast dat de gemeente Harderwijk deze groepen kent en met maatwerk wil helpen. Dat beleid dient voortgezet te worden. Waar perspectief is, wordt (financieel) meegewerkt om tot een betaalde baan te komen.
- ▶ Het werk van de voedselbank verdient steun. De 'regels' dienen scherp te worden gehouden, om te voorkomen dat gemeentelijk beleid doorkruist wordt.
- ▶ Schuldhulpverlening is gericht op het als burger zelfstandig kunnen functioneren.

Voor veel ouderen komt er een moment dat zelfstandig wonen zonder hulp niet meer gaat. Er wordt dan een beroep op gezin of vrijwilligers gedaan om mantelzorg. Op enig moment heeft de gemeente daarbij een (WMO-)taak.

- ▶ De SGP vindt dat er blijvend gewerkt moet worden aan een sluitend zorgpakket en -netwerk, zoals voorlichting alarmering, maaltijdvoorziening, thuiszorg en terminale thuiszorg.
- ▶ Mantelzorgers krijgen voldoende en goede ondersteuning.
- ▶ Ook een voorziening als het Hospice verdient onze steun.

8.

De leefomgeving Harderwijk/Hierden

In het vorige hoofdstuk is geschreven over een aantal taken die de gemeente heeft ten opzichte van de burgers. In dit hoofdstuk gaat het over onze woonomgeving. Recent onderzoek maakt aannemelijk dat de plek waar mensen wonen van betekenis is voor hun gezondheid. De buurt heeft invloed op een groot aantal mensen gelijk. De vergroening van de buurt, de veiligheid maar ook de sociale binding spelen een grote rol.

8-1. Een gevarieerde omgeving

De burger beleeft het wonen op meerdere niveaus. Allereerst gaat het over zijn eigen onderkomen. Dan de straat, de wijk de stad of het dorp.

- ▶ Diversiteit in de ontwikkelingsplannen leidt tot afwisseling en maakt een wijk of gebied aantrekkelijk. De SGP vindt dat gevarieerde woningbouw in alle prijsklassen - van lage huurwoningen tot alleenstaande koopwoningen - leidt tot natuurlijke wijk- of stadsontwikkeling.
- ▶ Er wordt ruimte geschapen voor voldoende starterswoningen. CPO-projecten worden mogelijk gemaakt.
- ▶ De wijk wordt ook verduurzaamd door groen.

Of het nu nieuwbouw is of een kwaliteitsimpuls, een wijk moet leven; er moet wat te beleven zijn. De voorzieningen moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

- ▶ De gemeente draagt zorg dat alle burgers toegang hebben tot de openbare ruimte(n), dus ook zij die op wat voor wijze dan ook fysiek gehandicapt zijn.
- ▶ De gemeente spant zich in om in alle wijken de gerichtheid op de binnenstad en daarmee op de 'eigen middenstand' levend te houden. Dit geldt voor

Frankrijk, maar nog veel sterker voor Drielanden en Hierden.

- ▶ Openbaar groen heeft een uitgesproken functie als het gaat over de uitstraling van een wijk.

8-2. Een duurzaam ingerichte samenleving

In hoofdstuk 4 is geschreven over het thema duurzaamheid. Daar wezen wij al op het feit dat de opdracht 'bouwen en bewaren' heel veel zegt over het omgaan met de schepping. Rentmeester zijn vraagt om zorgvuldigheid.

Het heeft geen zin om alleen maar om te zien en te constateren dat er veel fout ging met dat rentmeesterschap, met ons beheer. Beter is te erkennen dat het anders moet en dat het anders kan.

In het genoemde hoofdstuk beloven wij: de SGP zal zich inzetten om ook op gemeentelijk niveau tot verantwoorde veranderingen te komen. Er worden in de tekst van dit programma aanzetten gegeven. Onder de titel 'een duurzaam ingerichte samenleving' brengen wij een aantal voornemens bij elkaar.

- ▶ Duurzaamheid moet meetbaar gemaakt worden. Dan pas zijn aan het begin van een proces goede afspraken te maken.
- ▶ De verduurzaming van de bebouwing is een van de grote opgaven in de nabije toekomst. De uitvoering van de prestatieafspraken in de nota 'De energieke stad' moet voortdurend geëvalueerd worden.
- ▶ Ook al om prestaties te vergelijken met andere gemeenten wil de SGP meten volgens de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR) - gebouwen.
- ▶ Dat betekent dat niet alleen naar CO₂-reductie wordt gekeken, maar dat steeds doelen worden gesteld op het gebied van energie, milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde van een object.

Verantwoord omgaan met de omgeving vraagt om een heldere oriëntatie op het rentmeesterschap dat ons is toevertrouwd. Dat betekent vaak een andere manier van omgaan met de omgeving. In een sterk ik-gerichte consumptiecultuur vraagt dat om continu reflectie op eigen gedrag. Daarbij geldt dat veranderingen gemakkelijker geaccepteerd worden als de noodzaak en het rendement worden uitgelegd.

- ▶ Activiteiten die opgezet worden om de burger bewust te maken van nut en noodzaak van een bewuste inzet op duurzaamheid worden ondersteund.
- ▶ De SGP is voor verdere intensivering van de samenwerking met Endura en het bedrijfsleven op het gebied van duurzame energiezaken.
- ▶ Daar waar ontwikkelingen op het gebied van duurzame groene energie worden ingezet, waarvan de kosten door de burger/consument moeten worden opgebracht, dient het rendement geheel terug te vloeien naar de lokale gebruiker en afnemer.
- ▶ Burgers die onvoldoende middelen hebben om hun woning 'duurzamer' te maken, dienen te worden geholpen met een voorinvestering. De gemeente stelt daarvoor regels op.

8-3. Een veilige omgeving

De SGP vindt dat de burger medeverantwoordelijk is voor de veiligheid. Dat geldt niet alleen thuis, maar ook in de openbare ruimte. Daar moeten burgers niet alleen gespitst zijn op eigen veiligheid, maar ook op die van de medegebruikers van die ruimte. De overheid stelt regels, legt uit waarom het zo is en handhaaft de regels. De gemeente legt de lokale prioriteiten op het vlak van openbare orde en veiligheid vast in een integraal plan. Dat wordt geëvalueerd in de raad.

- ▶ Veilig gedrag is een verantwoordelijkheid van de burger zelf, niet omdat het moet, maar omdat veiligheid een basisbehoefte is die bijdraagt aan het algemeen welzijn.
- ▶ De SGP vindt dat veiligheid vraagt om inzicht en solidariteit ten opzichte van de eigen omgeving. Voorlichting, opvoeding en educatie moeten daarop gericht zijn. In het verlengde daarvan ligt het aanreiken van preventieve maatregelen.

- ▶ De wijkagent blijft een belangrijke schakel om het gevoel van veiligheid in de wijk te polsen en de reële veiligheid te handhaven. Hij is 'lid' van het zorgnetwerk.
- ▶ Een veilige omgeving waarborgen, blijft in de eerste plaats een taak van de overheid. Daar waar op dit gebied (gewaardeerde) initiatieven van burgers ontplooid worden, dient dat nooit buiten de gemeentelijke regie om te gaan. De politie is en blijft de primaire handhaver.
- ▶ Binnen het kader van het vorig genoemde item wordt actieve deelname aan een veilige wijk gestimuleerd: concreet geldt dit voor initiatieven als buurtpreventie, WhatsApp-alerts en Burgernet.
- ▶ Handhaving krijgt prioriteit. Politie, brandweer en ambulancezorg zijn essentieel voor een veilige samenleving. Deze organisaties dienen - qua waardering - verankerd te zijn in de gemeentelijke samenleving.
- ▶ Hulpdiensten zijn gericht op de veiligheid van de samenleving. Zij dienen ongestoord hun werk te kunnen doen. Personen die hen hinderen, moeten hard aangepakt worden.
- ▶ Er wordt geïnvesteerd in het opleiden, trainen en oefenen van bestuurders en medewerkers in de crisisorganisatie. Daarbij wordt geanticipeerd op de toenemende verkeersdruk op de A28 en de N302.

Samenleven in een dichtbevolkt gebied vraagt veel van de burger. Dat geldt zeker als het gaat over geluidsoverlast. Solidariteit kent altijd veroorzakers en ontvangers.

- ▶ Geluidsoverlast krijgt in voorlichting en handhaving ruim aandacht.
- ▶ Binnen de landelijke wettelijke kaders, dient het gebruik van vuurwerk ontmoedigd te worden. In het kader van bevorderen van solidariteit kan de

gemeente (tijdig) een actie initiëren om de burger te motiveren de prijs van 'niet gekocht vuurwerk' om te zetten in een breed gedragen goed doel.

- ▶ De gemeente wijst vuurwerkvrije zones aan rond verzorgingshuizen, winkelcentra en openbare gebouwen waar veel mensen bijeen komen, bijvoorbeeld rond kerken.
- ▶ De SGP is voor verbod op vuurwerk en het afsteken van illegaal vuurwerk dient streng te worden gestraft.

8-4. Een gezonde omgeving

Geestelijk welbevinden heeft alles te maken met persoonlijke ontwikkeling. Voor een deel wordt die bepaald door prikkels van buiten. Veel van deze prikkels worden in een wervende zin aangeboden. Zij dienen begeerte op te roepen, op welk terrein dan ook en zijn daarom eenzijdig gericht. Tegelijkertijd wordt zo een (schijn)wereld opgedrongen. De SGP wil dat tegengaan, zeker als het gaat over seksualiteit. De SGP is zich ervan bewust dat analoog een dergelijke redenering ook kan worden gehouden over andere onderwerpen, bijvoorbeeld koopgedrag.

- ▶ Een mens is geen lustobject, daarom geen bordelen of seksinrichtingen binnen de gemeente.
- ▶ Aanstootgevende reclame wordt geweerd.

Maatschappelijk welbevinden heeft alles te maken met gezond gedrag. Ook hier geldt: voor een deel heeft dat effecten op de persoon zelf, maar in veel gevallen ook op de mensen in zijn/haar omgeving. De SGP vindt dat daartegen maatregelen moeten worden genomen. Te noemen zijn ongezonde voeding, roken, overmatig alcoholgebruik, geluidsoverlast.

- ▶ Er moet voorlichting gegeven worden over de gevolgen van ongezond gedrag.
- ▶ Er moeten mogelijkheden worden gecreëerd die uitnodigen tot meer bewegen. Naast fiets-, ook (hard-) looproutes uitzetten.
- ▶ Binnen de grenzen van 'normaal' sportief gedrag, is sport een middel om de gezondheid te bevorderen.
- ▶ Er moet voldoende speelgelegenheid zijn voor de jeugd in de wijken.

Ongezond gedrag kan tot verslaving leiden. De overheid voert daarom een anti-verslavingsbeleid. Dit beleid kent de componenten voorlichting, fysieke ontmoediging, handhaving.

- ▶ De gemeente betreft bij de voorlichting het onderwijs. Daarbij wordt rekening gehouden met de eigen verantwoordelijkheid van de school.
- ▶ Voortdurend handhaven op het naleven van de regelgeving op het gebied van alcoholbezit en -koop. Afspraken maken met kantines van sportverenigingen enz. over het ontmoedigen van alcoholgebruik.
- ▶ Afspraken maken met de horeca over sluitingstijden. Deze zo mogelijk terugbrengen en in ieder geval niet verder verruimen. Het welbevinden van omwonenden (en de cliënten zelf) is hiervoor een zwaarwegend argument.
- ▶ Tegen de instandhouding van een coffeeshop.
- ▶ Zogenoemde hangplekken extra aandacht geven door jeugdwerk en handhavers. Voorkomen moet worden dat het plekken van drugshandel worden.
- ▶ Openbare gelegenheid tot kansspelen zoveel mogelijk tegengaan.
- ▶ Handhaven van wettelijke beperkingen van roken.

9.

Lokale economie

De SGP acht werk en dus werkgelegenheid waardevol. Het is een middel om inkomen te verwerven. Inkomen heeft alles te maken met beleving van eigen vrijheid en verantwoordelijkheid.

9-1. Tijd voor werken en rusten

Werken is geen doel op zich, maar is onderdeel van een levenspatroon. Die patronen kenmerken zich door regelmaat. Dat ritme is terug te vinden in de schepping. De SGP bepleit daarom een tijdsindeling die pulseert met de in de schepping gegeven ritmes. Een weekritme waar werk en rust elkaar afwisselen, maar ook dag en nacht zijn voorbeelden van dit gezonde ritme.

- ▶ Gezien haar Bijbelse uitgangspunten, maar ook uit sociale motieven pleit de SGP voor rust op de zondag. Een samenleving is niet gebaat bij steeds in de 'hoogste versnelling' door te moeten.
- ▶ De SGP betreurt de invoering van, enigszins, beperkte koopzondag en de 7x24-uurseconomie.
- ▶ De SGP is ook nadrukkelijk tegen een verdere verruiming van winkelopeningen op zondag.

9-2. Zorg voor de middenstand

Wat de middenstand betreft erkent de SGP dat er veel verandert.

- ▶ Gemeente en ondernemers dienen in goed overleg maatregelen te nemen die de leegstand van winkelruimtes tegen gaan.
- ▶ Door de geconstateerde veranderingen en toename van online winkelen is de SGP voor het invullen van leegstaande winkelpanden met passende woonruimten.
- ▶ De binnenstad moet zo mogelijk groen 'aangekleed' met gescheiden ruimte voor wandelaars en fietsers.

10.

Recreëren

10-1. Ontspanning en evenementen

Recreatie en toerisme maken grotendeels op gelijke wijze gebruik van dezelfde ruimte. Recreatie wordt gedefinieerd als alle activiteiten die in de vrije tijd plaatsvinden en ontspanning als doel hebben. Toerisme is eigenlijk een variant daarvan: recreatie gericht op het reizen en verblijven buiten de eigen woonomgeving. Harderwijk heeft de allure van een toeristisch aantrekkelijke stad met een grote trekker aan de 'kust'.

- ▶ De SGP wil dat de gemeente goede randvoorwaarden schept voor een (Bijbels) verantwoord recreatie- en toeristenbeleid. Dit is naar de stelling van de SGP ontmoediging van toerisme op zondag.
- ▶ De gemeente werkt mee aan de realisatie van de provinciale agenda, Veluwe op 1. Uiteraard wat de SGP betreft met inachtneming van principiële randvoorwaarden.
- ▶ In het buitengebied worden de belangen van de agrariërs zeker gesteld. Wat de Mheenlanden betreft dienen de in het convenant tussen Natuurmonumenten – belangenvereniging Hierden en de Gemeente Harderwijk afgesproken randvoorwaarden leidend te zijn. De belangen mogen niet worden opgeofferd aan massatoerisme.
- ▶ Waar nodig stimuleert de gemeente een kwaliteitsimpuls voor bestaande campings die aangewezen zijn in het kader van de vitale vakantieparken.
- ▶ Recreatief of vrijetijdsgedrag mag niet leiden tot gedurige overlast. De SGP is ook daarom tegen het steeds verder

De SGP wil dat zorgvuldig wordt omgegaan met natuurgebieden

oprekken van de sluitingstijden van de horeca.

- ▶ De SGP wil dat zorgvuldig wordt omgegaan met natuurgebieden. Zij moeten echter wel zo worden ingericht dat er toeristische fiets- en wandelroutes doorheen lopen.
- ▶ Langs de toeristische routes worden informatieborden gezet met de beschrijving van de historie van het gebied, het landschap en de daar levende flora en fauna.
- ▶ In de bos- en natuurgebieden worden belevingspaden aangelegd voor minder-valide gebruikers en is men alert op de plannen die de provincie op de Noord-Veluwe heeft ingezet.
- ▶ De SGP wil ook graag meer plaatsen in het bos waar kinderen kunnen spelen met wat het bos levert.

Een evenement is een meestal publieke gebeurtenis die verplaatsbaar is en waarbij muziek, kunst, cultuur, sport, religie, wetenschap of een combinatie van deze centraal staat. Achter deze definitie schuilen ook veel verantwoorde activiteiten die de steun van de SGP hebben, indien niet strijdig met Gods woord.

- ▶ Grootschalige - langdurige - evenementen waar geluid een grote rol speelt, moeten uitwijken naar terreinen buiten de bebouwde kom.
- ▶ Er wordt rekening gehouden met de

omwonenden, daarom wordt geluids-
overlast na 23.00 uur voorkomen.

- ▶ Ook hier geldt het stramien van de
wekelijkse rustdag, de SGP wil dat er
geen vergunningen afgegeven worden
voor zondags activiteiten.
- ▶ Er moet bij evenementen - waar
daartoe een verhoogd risico is - streng
gecontroleerd en gehandhaafd worden
op drugs- en alcoholgebruik en ander
van goede normen afwijkend gedrag.
Negatieve ervaringen spelen een rol
bij een eventueel volgende vergunning-
verlening.

10-2. Sport

Een definitie geven van sport is moeilijk.
Wat het lichamelijke betreft kiest de SGP
voor: bezigheid ter ontspanning of als
beroep, met spel- of wedstrijdelement
waarbij conditie en vaardigheid vereist zijn.
Daarbij kiezen wij uitdrukkelijk voor 'bezig-
heid ter ontspanning'.

De SGP erkent dat sport een aantal niet te
onderschatten positieve neveneffecten
heeft: ontmoeting, sociale binding, sociaal

gedrag, beweging, vrijwilligerswerk.
Negatieve effecten als ongezonde presta-
tiedrang en -dwang moeten echter worden
tegengegaan. Sportbeoefening wordt
ingezet om de bevolking tot meer bewegen
te krijgen. Dat gebeurt dikwijls in de
openbare ruimte, individueel of in niet
officieel georganiseerd groepsverband.

- ▶ De gemeente stimuleert dat in sport-
programma's nadrukkelijk aandacht is
voor het aanleren van sportief gedrag.
- ▶ Er is toenemende aandacht voor
loop- en fietsactiviteiten. De gemeente
zet waar nodig routes uit en beveiligd
deze.
- ▶ In overleg met ouderen worden
ontmoetingsplaatsen ingericht met
mogelijkheden tot bewegingsspel.
- ▶ De gemeente ziet toe dat de faciliteiten
en accommodaties in goede staat zijn.
Er wordt in alle gevallen gestreefd naar
een verantwoord evenwicht tussen
particuliere en gemeentelijke bijdragen.
- ▶ Er wordt geen subsidie verstrekt indien
het alleen maar passieve sportbeleving
betreft; evenmin als het zondagssport
is.

11.

De bereikbaarheid

11-1. Problematiek A28

De verkeersdichtheid op de A28 neemt sterk toe. Het is de verkeersader vanuit het havengebied (Tweede Maasvlakte) naar Noord-Duitsland en verder. De erbij betrokken gemeenten zetten in op verbreding van de weg. De SGP denkt dat dit een langdurig proces zal zijn, maar dringt aan op sterke lobby en stimulering bij de provincie en regering

Harderwijk is ook een van de poorten naar en van de Veluwe. Dat geldt voor de N302 en N303, zogenoemde provinciale wegen. Met de ontwikkeling van Lelystad Airport zal de druk op de N302 toenemen.

- ▶ De gemeente neemt tijdig maatregelen om die extra druk op te vangen. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan de aansluitingen met de A28.
- ▶ Alleen al vanwege deze ontwikkeling is aansluiting op het Intercitynet van de NS hard nodig. De inspanningen daarvoor worden met kracht voortgezet.

Harderwijk is een van de poorten naar en van de Veluwe

- ▶ Het openbaar vervoersnet moet worden uitgebreid richting Lelystad.
- ▶ De SGP bepleit een onderzoek naar een mogelijke locatie voor een carpoolplaats aan de N302 richting Lelystad.

De Zuiderzeestraatweg is grotendeels een route voor plaatselijk, regionaal en toeristenverkeer. Met de toename van economische bedrijvigheid, neem Lorentz 3, is de verkeersafwikkeling op Lorentz intensiever geworden.

- ▶ De intensiteit van het verkeer via de Newtonweg wordt voortdurend gemeten. In de planvorming worden eventuele aanpassingen voorbereid.

11-2. Binnen de bebouwde kom

Het verkeer binnen de bebouwde kom bestaat uit een scala van deelnemers. Die groepen veranderen met de tijd. Gezien de hogere leeftijd en vitaliteit neemt de deelname van senioren toe. Verder wordt uit overweging van milieu, ruimtegebruik en gezondheid het gebruik van de fiets gestimuleerd. Dat betekent ook: meer e-bikeverkeer. De indeling van de weg moet voor de deelnemers logisch en overzichtelijk blijven.

- ▶ Een 'groene golf' in de afstelling van verkeerslichten fungeert goed als er veel verkeersaanbod is. Bij minder verkeersdichtheid is een meer adaptieve afstelling gewenst.
- ▶ Aan de veiligheid bij scholen, maar ook bij zorginstellingen wordt extra aandacht besteed.

Er wordt met het plaatsen van laadpalen geanticipeerd op de toename van het gebruik van de elektrische auto.

11-3. De fiets

Binnen en buiten de kom neemt het fietsverkeer toe. In het toeristenseizoen is

het extra druk. De gemiddelde snelheid ligt door het gebruik van de e-bike hoger dan (vroeger) met de conventionele fiets. Een aparte categorie wordt die van de speedbike.

- ▶ De fietspaden langs de Zuiderzee-straatweg dienen op een hoger kwaliteitsniveau gebracht te worden.
- ▶ Daar waar mogelijk worden bestaande fietspaden verbreed. Bij aanleg van nieuwe paden wordt in ieder geval rekening gehouden met de e-bike.
- ▶ Onderzocht moet worden of er voldoende speed-bikeverkeer tussen gemeenten onderling wordt verwacht, om een speciale fietssnelweg daarvoor aan te leggen. In ieder geval is dit een regionale/provinciale uitdaging.
- ▶ Er moeten voldoende laadpalen voor de e-bike zijn op strategische punten.

11-4. Veiligheid

Voor verkeerssituaties geldt sterk dat het gevoel voor veiligheid niet gelijk opgaat met de (ongevallen)cijfers. Des te meer een reden om goed te luisteren naar de betrokken burgers.

- ▶ De mening van omwonenden en verkeersdeelnemers wordt bij evaluatie van situaties betrokken.

- ▶ Verkeersdeelname vereist kunnen en willen communiceren met onbekende medeweggebruikers in een eenduidige 'taal'. Verkeerseducatie begint daarom zo vroeg mogelijk. Zij is ook gericht op een correct verkeersgedrag.
- ▶ Statistisch blijkt dat de steeds oudere deelnemers aan het verkeer als groep meer risico loopt. De gemeente stimuleert praktijkopleidingen voor ouderen in het gebruik van e-bikes. Veilig Verkeer Nederland en instellingen voor ouderenzorg worden hierbij betrokken.
- ▶ Jongeren worden bewust gemaakt van de problemen die ouderen in het verkeer kunnen ondervinden. Uitwisselen van ervaringen wordt gestimuleerd.

11-5. Financiën

Voor de uitvoering van het beleid zijn financiële middelen nodig. Hierbij gaat het om gemeenschapsgeld dat via het Rijk of via een gemeentelijke belastingheffing wordt verkregen. De SGP wil ook daarom een heldere, inzichtelijke begroting.

- ▶ De begroting dient structureel sluitend te zijn.
- ▶ Op basis van het inwonertal en oppervlakte dient ca. 10% van de beschikbare financiële middelen in het dorp Hierden te worden besteed.

Gewenst is om een inhaalslag te maken.

- ▶ Nieuw beleid dient alleen gefinancierd te worden door oud beleid te herijken. De SGP is tegen verhoging van de gemeentelijke belastingen.
- ▶ Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing, met uitzondering van de begraafplaatstarieven, zijn kostendekkend.
- ▶ De SGP is van mening dat het huidige dekkingspercentage van de begraafplaatsen de uiterste grens heeft bereikt.
- ▶ Subsidies hebben een aanvullend karakter. Er dient een verantwoord evenwicht te zijn tussen de bijdrage van de aanvrager en die van de gemeente.
- ▶ De identiteit van een aanvrager is geen belemmering (ook geen reden) om in aanmerking te komen voor subsidie.
- ▶ Er wordt geen subsidie verleend als de doelstelling of activiteiten van de aanvrager indruisen tegen Gods geboden.

Voor de drie grote decentralisaties in het sociale domein was geormerkt geld beschikbaar. De SGP acht deze beleidsvelden zo belangrijk dat zij dit financiële beleid wil continueren.

Verder vraagt de SGP aandacht voor maatregelen die in het kader van duurzaamheid worden voorgesteld. Dat terrein is momenteel zo in beweging dat een apart begrotingshoofdstuk op zijn plaats is.

- ▶ De geldstroom voor het sociale domein blijft zichtbaar. De uitgaven door het sociale domein dienen transparant te zijn.

De SGP is principieel voor begraven. Maatschappelijke veranderingen mogen geen hinderpaal vormen om op deze wijze 'de laatste eer' te bewijzen. Goed onderhouden, groene begraafplaatsen zijn tevens belangrijke longen van de stad.

- ▶ De gemeente streeft ook hier een optimale dienstverlening na.
- ▶ De tarieven moeten laag genoeg gehouden worden om het ieder mogelijk te maken grafrechten te kopen en wederom aan te geven dat het huidige kostendekkingspercentage de uiterste grens is.
- ▶ De begraafplaatsen dienen onderhouden te worden op kwaliteitsniveau A+.

12.

De SGP doet wederom mee

De SGP doet wederom mee. Wij voelen onze verantwoordelijkheid voor de Harderwijker samenleving. Wij worden gedreven door Bijbelse uitgangspunten die waarden als trouw, liefde, betrokkenheid, leven, rust, samenleven een specifieke 'kleur' geven.

De SGP doet wederom mee. Niet omdat onze partij de wijsheid in pacht heeft en dat nu even zal etaleren. Wel omdat wij ons geroepen weten het Woord van de opperste Wijsheid te laten doorklinken. Wij geloven dat dit heilzaam is voor de hele samenleving. Want christelijke politiek betekent verantwoording afleggen aan onze Schepper.

DAT HEEFT TOEKOMST

Bijbels genormeerde politiek!

*Het bestuur van de SGP
afdeling Harderwijk en Hierden*

Kieslijst SGP Harderwijk - Hierden

	Naam	Woonplaats
1.	Jan van Panhuis	Harderwijk
2.	Johan Petersen	Harderwijk
3.	Jan Petersen	Harderwijk
4.	Wim Kerkhoff	Hierden
5.	Joey Venema	Harderwijk
6.	Cornelis Hop	Hierden
7.	Marco de Jong	Harderwijk
8.	William de Ruiter	Harderwijk
9.	Eduard Verboom	Harderwijk
10.	Sam van Sabben	Harderwijk
11.	Harmen Mons	Harderwijk
12.	Henk Wouters	Hierden

STEM **SGP**

Bijbels genormeerde politiek
DAT HEEFT TOEKOMST

STEM SGP

SGP Harderwijk - Hierden

✉ harderwijkhierden@sgp.nl

🌐 www.harderwijkhierden.sgp.nl